

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer modderkruipers en verwanten

▴ Cobitoidei

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

////////////////////////////////////

HUISDIERWIJZER: MODDERKRUIPERS EN VERWANTEN

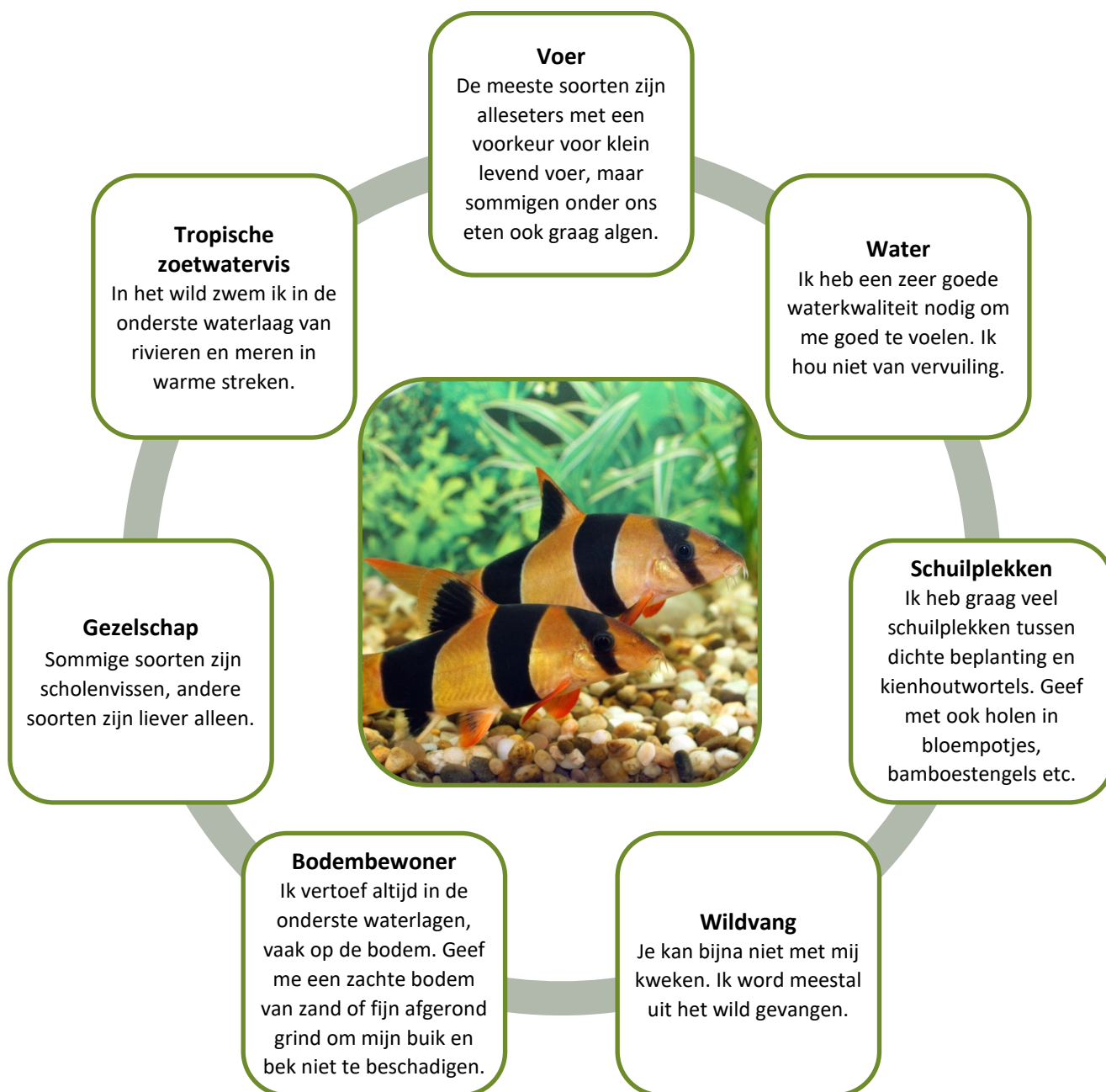
Cobitoidei

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Overzicht	3
2	Natuurlijk gedrag en behoeften	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Populaire soorten	5
2.2.1	<i>Yasuhikotakia modesta</i> (voorheen <i>Botia modesta</i> , blauwe botia)	5
2.2.2	<i>Chromobotia macracanthus</i> (voorheen <i>Botia macracanthus</i> , clownmodderkruiper)	5
2.2.3	<i>Ambastaia sidthimunki</i> (voorheen <i>Botia sidthimunki</i> , dwergbotia)	5
2.2.4	<i>Pangio kuhli</i> (voorheen <i>Acanthopthalmus kuhli</i> , Indische modderkruiper)	5
2.2.5	<i>Gyrinocheilus aymonieri</i> (Siamese algeneter)	5
3	Huisvesting en verzorging	6
3.1	Huisvesting	6
3.1.1	Gezelschap	6
3.1.2	Water	6
3.1.3	Bodembedekking en inrichting	6
3.1.4	Temperatuur	7
3.1.5	Filter	7
3.1.6	Belichting en schuilmogelijkheden	7
3.2	Voeding	8
3.3	Verzorging	8
4	Gedrag en omgang met het dier	9
5	Gezondheid	9
5.1	Voortplanting en bijhorend gedrag	9
5.2	Meest voorkomende gezondheidsproblemen	9
6	Aankoop of adoptie	11
7	Kosten	12

1 OVERZICHT

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTE

2.1 ALGEMEEN

Modderkruipers en hun verwanten zijn zoetwatervissen uit de onderorde van de modderkruiperverwanten (*Cobitoidei*). Deze groep bestaat uit verschillende families en geslachten. De taxonomische indeling verandert nog geregeld naargelang van de evolutie van het wetenschappelijk onderzoek van de soorten. Je kan dus verschillende wetenschappelijke namen voor één soort vinden. Bekende geslachten van modderkruiperverwanten in het aquarium zijn (*Chroma*)*Botia*, *Pangio*, voorheen *Acanthopthalmus*, en *Gyrinocheilus*.

De leden van deze geslachten modderkruipers en algeneters komen voor in Zuidoost-Azië. Deze tropische zoetwatervissen zijn terug te vinden op de bodem van traag stromende tot sneller stromende beken en rivieren. De kleinere dwergbotia (*Ambastatia sidthimunki*) houdt van stilstaande of traag stromende wateren.

De meeste soorten hebben een langgerekt, rolrond lichaam. De Indische modderkruiper (*Pangio kuhli*) lijkt echter met zijn zeer langgerekte, slanke lichaam en kleine vinnen op een slang. Sommige soorten blijven klein, bijvoorbeeld de Indische modderkruiper en dwergbotia worden maar 6 tot 9 cm groot. Andere, zoals de clownmodderkruiper (*Chromobotia macracanthus*) en Siamese algeneter (*Gyrinocheilus aymonieri*) worden 15 tot 30 cm groot. Veel modderkruipers hebben een scherpe stekel onder het oog, die ze kunnen uitklappen wanneer ze zich bedreigd voelen. De leden van het geslacht *Gyrinocheilus* zoals de Siamese algeneter kunnen zich vastzuigen aan stenen en planten, zodat ze niet worden meegesleurd door de sterke stroming van de rivieren waar ze zich ophouden. Deze siervissen komen in een variatie van kleuren en patronen. De botia's zijn felgekleurde vissen.

Deze vissoorten houden zich op in de onderste waterlagen en zijn daar goed aan aangepast. Met hun onderstandige bek (bovenkaak is langer dan de onderkaak) kunnen ze goed voedsel zoeken op de bodem. Ze gaan meestal 's nachts op zoek naar voedsel en zijn meestal alleseters. In het wild doen ze zich te goed aan plantendelen, kleine kreeftachtigen en organisch afval, en de Siamese algeneter eet vooral plantaardig voedsel zoals algen. In hun natuurlijk leefgebied leven de meeste soorten in losse groepen met soortgenoten, sommige soorten zijn echte scholenvissen.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	<i>Animalia</i> (dieren)
Stam	<i>Chordata</i> (chordadieren)
Klasse	<i>Actinopteri</i> (straalvinnigen)
Orde	<i>Cypriniformes</i> (karperachtigen)
Onderorde	<i>Cobitoidei</i> (modderkruiperverwanten)

2.2 POPULAIRE SOORTEN

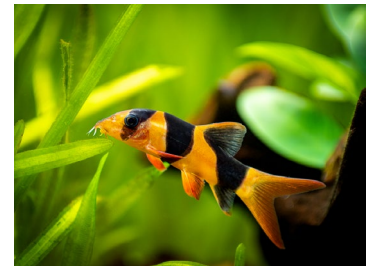
2.2.1 *Yasuhikotakia modesta* (voorheen *Botia modesta*, blauwe botia)

Deze soort wordt 12 tot 20 cm groot en kan in een bak van minstens 100 cm gehouden worden bij een temperatuur van 24 tot 28 °C. De vis zwemt in de onderste waterlagen en is een bodembewoner. Een licht zure tot licht basische pH-waarde en zacht tot matig hard water zijn gewenst. Hou deze soort in een kleine groep, maar niet met andere soorten bodembewoners in een los beplante bak met veel schuilplaatsen. Voor deze soort is een goede waterverzorging noodzakelijk. Voer ze met muggenlarven en kleine wormachtigen.

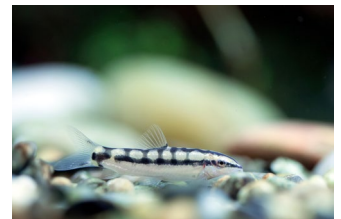
2.2.2 *Chromobotia macracanthus* (voorheen *Botia macracanthus*, clownmodderkruiper)

Deze soort wordt 15 tot 30 cm lang en kan in een bak van minstens 120 cm gehouden worden bij een temperatuur van 24 tot 30 °C. Een licht zure tot neutrale pH-waarde en zacht tot matig hard water zijn gewenst. Hou één mannetje met twee vrouwtjes of een groep van minstens vijf soortgenoten in een ruim aquarium. De clownmodderkruiper kan goed samen met andere middelgrote vissen van de middelste en bovenste waterlagen in een aquarium met veel schuilplaatsen. Voer deze vis muggenlarven en wormen. Meestal wordt ook droogvoer aanvaard.

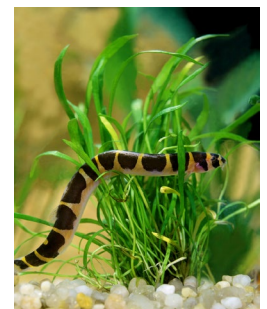
2.2.3 *Ambastia sidthimunki* (voorheen *Botia sidthimunki*, dwergbotia)

Deze soort wordt 6 tot 9 cm lang en kan al in een bak van minstens 30 cm gehouden worden bij een temperatuur van 26 tot 29 °C. Een neutrale tot licht basische pH-waarde en zacht tot hard water zijn gewenst. Deze dieren zijn overdag actief en worden altijd met meerdere soortgenoten gehouden! Ze gaan ook goed samen met andere kleine, niet territoriale vissoorten. Ze wensen een aquarium met veel zwemruimte en deels dichte beplanting. Voer ze klein levend en droogvoer.

2.2.4 *Pangio kuhli* (voorheen *Acanthophtalmus kuhli*, Indische modderkruiper)

Deze soort wordt tot 8 cm lang en kan in een bak van minstens 60 cm gehouden worden bij een temperatuur van 26 tot 30 °C. Een licht zure tot neutrale pH-waarde en zacht tot matig hard water zijn gewenst. Het is een echte bodembewoner die een aquarium nodig heeft met weinig stroming, veel dichte planten, schuilplekken en een zachte bodem. Voer deze vis klein levend voer dat naar de bodem zinkt, maar hij aanvaardt ook droogvoer.

2.2.5 *Gyrinocheilus aymonieri* (Siamese algeneter)

Deze soort wordt 15 tot 25 cm lang en kan in een bak van minstens 100 cm gehouden worden bij een temperatuur van 24 tot 28 °C. Hij zwemt in alle lagen, maar is gebonden aan iets om op te steunen. Een neutrale tot basische pH en zacht tot hard water zijn gewenst. Deze soort kan gehouden worden met andere vissoorten, behalve trage en grote vissen en andere soortgenoten. Deze soort is overwegend een planteneter. Voer ze groenvoer, droogvoer en klein levend voer.

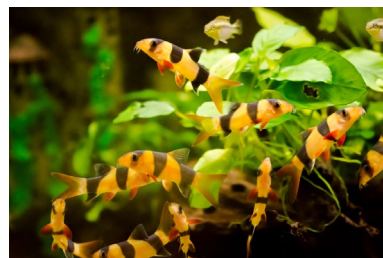
3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Modderkruipers hou je in een tropisch [zoetwateraquarium](#). Afhankelijk van de volwassen grootte van de vis en het aantal dieren moet je de aquariumgrootte aanpassen. Een vuistregel is dat de lengte van het aquarium minimaal tien keer de lengte van de grootste volwassen vis in het aquarium moet zijn. Voor een soort die 25 cm lang wordt, moet een aquarium met een lengte van minimaal 250 cm voorzien worden. Zorg steeds voor een dekplaat op het aquarium om te voorkomen dat de vissen uit het aquarium springen.

3.1.1 Gezelschap

Veel soorten zijn vredelievend en kunnen goed overweg met soortgenoten en andere vissen uit de middelste en bovenste waterlagen. De dwergbotia, clownmodderkruiper en de blauwe botia zijn typische soorten die in kleine groepen moeten worden gehouden. Andere soorten zijn dan weer meer territoriaal en dulden geen andere bodembewoners. Zoek dit dus op voorhand op of bevrage je bij ervaren aquaristen of in de aquariumspeciaalzaak. [Meer informatie over het kiezen van vissen](#).

3.1.2 Water

Veel modderkruipers zijn gevoelig voor watervervuiling, dus een regelmatige waterwissel is zeker noodzakelijk om het water zuiver te houden. Water met een lichtzure tot licht basische pH (pH 6,5 tot 7,5) en zachte tot harde waterhardheid is goed. Zoek op voorhand de specifieke waterhardheidsnorm en de gewenste pH voor je modderkruipersoort op of vraag dit na bij je handelaar of een ervaren aquarist. Controleer het leidingwater om te zien welke aanpassingen je moet doen. Je kan in de aquariumwinkel waterverbeterende producten kopen die geleidelijk de waterwaarden optimaliseren.

Een [regelmatig onderhoud](#) en een goed werkende filter houden de [waterkwaliteit](#) optimaal. Schommelingen in de waterwaarden bezorgen de vissen veel stress. Vermijd dat zoveel mogelijk. Voeg daarom de waterverbeteraar eerst in een emmer bij het water waarmee je gaat verversen, en laat dit een dag staan. De chemische reactie gebeurt in de emmer. Daarna voeg je tijdens de waterverversing gelijkmatig het water met de verbeterde samenstelling toe.

3.1.3 Bodembedekking en inrichting

Als [bodembedekking](#) zijn aquariumzand of fijn, afgerond grind een goede keuze. Grondbedekking met scherpe kanten kan de bek en buik van de vis kwetsen en is af te raden. Spoel het zand grondig tot het spoelwater helder is voor je het gebruikt. Donkergekleurd zand of grind laat de kleur van de vissen mooi uitkomen. Zorg dat de bodembedekking achteraan in het aquarium hoger ligt, zodat vuil naar voren komt en gemakkelijk af te hevelen is. Dit zorgt ook voor voldoende bodemdiepte voor de plantenwortels achteraan in het aquarium.

Het is zeer belangrijk dat modderkruipers uit meerdere schuilplaatsen kunnen kiezen. De meeste soorten zijn 's nachts actief en slapen overdag in hun schuilplaats.

De vissen verkiezen schuilplekken in de vorm van hopen, dichte beplanting en kienhoutwortels. Bamboekokers, halve bloempotten, rotsen, enz. zijn goede opties. Hou je meerdere soortgenoten of andere vissoorten in het aquarium, voorzie dan extra veel schuilplekken.

Zorg dat de stenen en andere decoratie niet kunnen omvallen als de vissen in de bodem graven. Plaats rotsen op de bodem op een manier zodat ze niet kunnen vallen of het glas kunnen breken. Lijm ze eventueel vast met een niet-giftige-aquariumkit en lijm ze ook aan elkaar.

[Meer informatie over de inrichting van een zoetwateraquarium.](#)

3.1.4 Temperatuur

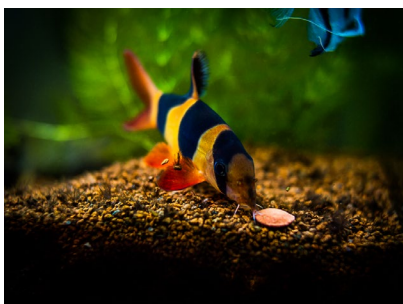
Deze modderkruipers zijn tropische vissen en hebben warm water in het aquarium nodig. De temperatuur verschilt per soort. Zoek vooraf de ideale [watertemperatuur](#) op of vraag dit na bij de handelaar of ervaren aquariaan. Gebruik een verwarmingselement om de temperatuur stabiel te houden. Kies een thermostaat die qua vermogen past bij het watervolume in het aquarium. Met een thermometer kan je de temperatuur nauwkeurig controleren. Zet de verwarming uit tijdens werkzaamheden in het aquarium, want anders gaat die kapot of verbrandt ze.

3.1.5 Filter

Een [regelmatig onderhoud](#) en goed werkende [filter](#) houden de [waterkwaliteit](#) optimaal voor de modderkruipers. Stem de grootte van de filter af op het aantal vissen in je aquarium. Vraag hiervoor advies in de aquariumspeciaalzaak of aan ervaren aquaristen. Afhankelijk van de soort hebben de vissen graag water met een lichte tot matige stroming. Voor de kleinere soorten is een lichte waterstroming aan de filteruitgang voldoende. Een harde waterstroming is voor de meeste soorten ongewenst.

Ook met een filter moet je geregeld een deel van het water verversen. Onzichtbare afvalstoffen stapelen zich namelijk geleidelijk op in het water. Door wekelijks 1/5de van de aquariuminhoud te vervangen, kan je plotselinge schommelingen in de waterkwaliteit vermijden. Vervang de filterwatten wanneer ze vuil zijn of dicht slibben.

3.1.6 Belichting en schuilmogelijkheden

Een matige [verlichting](#) is voldoende voor de vissen, zeker voor de Indische modderkruiper. De *Pangio*-soorten houden niet van directe verlichting, voorzie voor hen een deel van het wateroppervlak dat bedekt is met drijvende waterplanten.

Voorzie een normaal dag-en-nachtritme met 10 tot 12 uren licht. Dit kan geregeld worden door een tijdschakelaar op de lampen aan te sluiten.

3.2 VOEDING

De meeste modderkruipers eten vooral levend voer zoals wormachtigen, kleine slakken, muggenlarven, tubifex en artemia. Sommige soorten aanvaarden ook (naar de bodem zinkend) droogvoer, diepvriesvoer en algentabletten. Let wel op: droogvoer verliest na opening en na verloop van tijd zijn vitamines. Gebruik daarom liever een klein potje dat vlug leeg is, en let op de houdbaarheidsdatum. De Siamese algeneter is van nature een algeneter en kan je geblancheerde spinazie geven, maar ook klein levend voer. Ook de andere soorten eten dit soms als extra.

Afwisseling is heel belangrijk voor een goede gezondheid. Wissel daarom geregeld af tussen de verschillende soorten voer. Voer zoveel als de vissen in enkele minuten kunnen opeten. Voer niet meer, want de resten voer vervuilen het water sterk en te veel voer doet de vissen vervetten. Sterke, dikke vissen mogen gerust eens een voermoment of een dag overslaan, mits ze in goede conditie verkeren. Voer het liefste tijdens de schemering of wanneer de aquariumverlichting uitgaat. De dieren zijn immers vaak nachtactief en gaan dan pas op zoek naar eten.

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Controleer de temperatuur en filterwerking
- Voer de vissen elke dag een kleine portie
- Bekijk of ze hun normale gedrag vertonen

Minstens één keer per week

- Controleer de waterwaarden
- Hevel ongeveer 1/5de van het water af, samen met plantenresten en vuil. Voeg nadien nieuw water toe dat dezelfde temperatuur heeft als het aquariumwater
- Vervang de vuile filterwatten

Maandelijks

- Als de filter vuil is, spoel je het filtermateriaal uit. Doe dit tijdens een waterverversing met oud aquariumwater van dezelfde temperatuur. Zo blijven de goede bacteriën in het filtermateriaal aanwezig

(Half)jaarlijks

- Na 6 tot 12 maanden moet je de lampen vervangen. Ze geven dan minder licht of ze gaan stuk

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Modderkruipers zijn interessante aquariumbewoners met vaak mooie kleuren en patronen. De meeste modderkruipers houden van gezelschap en sommige soorten kwijnen zelfs weg wanneer ze zonder soortgenoten worden gehouden. Deze modderkruipers hou je dus minstens in een groep van vijf. Andere soorten zijn dan weer uitgesproken territoriaal en worden beter alleen gehouden. Sommige soorten modderkruipers maken een geluid, dat soms hoorbaar is tijdens het eten. Deze knappende geluiden houden mogelijk verband met baltsgedrag of agressie.

De meeste soorten kunnen bij gevaar of bedreiging de scherpe stekel voor de ogen uitklappen, zoals bijvoorbeeld tijdens territoriale gevechten met een soortgenoot. Wees daarom extra aandachtig bij het uitvangen met een net zodat de vis niet komt vast te zitten. Gebruik daarom bij voorkeur een vangklok. Met wat voer in de vangklok, zwemt de vis vaak vanzelf naar binnen. Door deze scherpe stekel moet je ook voorzichtig zijn bij het vervoeren van grotere modderkruipers in een plastic zak. Om perforatie door die stekel te voorkomen, neem je een stevige zak of bij voorkeur een bak.

Vul de bak van tevoren met aquariumwater. Vang de vis en plaats deze in de bak. Doe dit zo snel mogelijk om de stress te beperken. Sluit de bak en zorg dat deze half gevuld is met water en half met lucht. Pak het geheel in met isolatiemateriaal, zoals bubbelfolie, en eventueel krantenpapier. Zo blijft het water op temperatuur en in het donker blijven de vissen rustiger. [Transporteer](#) de vissen voorzichtig zodat ze niet te veel heen en weer schudden.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Tot dusver zijn er weinig tot geen kweekpogingen gelukt. Hooguit door toevalskweken zijn er nakomelingen van modderkruipers in gevangenschap voortgekomen. In het wild hebben sommige soorten dan ook vrij complexe voortplantingsstrategieën die je moeilijk in een aquarium kan nabootsen. De clownmodderkruiper bijvoorbeeld onderneemt, net als zalmen, een soort trektocht opwaarts de rivier en legt de eieren op speciale paaiplaatsen. Andere factoren, voornamelijk milieufactoren, spelen ook een rol. De modderkruipers die in de winkel worden verkocht zijn daarom overwegend wildvangdieren.

Bij de meeste soorten zijn de mannelijke dieren groter, mooier gekleurd of hebben ze grotere vinnen dan de vrouwen. Het geslachtsonderscheid is daardoor vrij eenvoudig.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Vissen die ziek zijn, hangen vaak stil, knijpen de vinnen dicht, happen naar lucht en/of bewegen abnormaal. De vinnen van gezonde vissen moeten mooi openstaan en egaal ogen. Veel soorten modderkruipers zijn zeer gevoelig voor vuil water en wisselende waterwaarden, hou de waterkwaliteit dus optimaal.

Als de vissen zich abnormaal gedragen, controleer dan altijd eerst de [waterkwaliteit](#), de [filtering](#) en de temperatuur van het aquarium. Als de vissen naar lucht happen of hoog in het aquarium bij het wateroppervlak hangen, dan is er zeker iets mis.

De meest voorkomende problemen zijn:

- **Nitraatvergiftiging**
Symptomen: diepe kleuren en snelle of zware kieuwbewegingen.
Ververs direct 1/3de van het water met water met dezelfde temperatuur. Doe dat nog eens enkele uren later. Controleer onmiddellijk de filterwerking en kijk of er geen rottend afval in het aquarium ligt.
- **Foutieve pH-waarde**
Symptomen: De vissen schieten door de bak of zijn compleet apathisch.
Ververs onmiddellijk 1/3de van het water met water met dezelfde temperatuur. Herhaal dit na enkele uren. Zoek de oorzaak van de pH-verandering.

Niet alleen afwijkende waterwaarden, maar ook tal van kiemen en parasieten kunnen ziektes veroorzaken. Raadpleeg een gespecialiseerde dierenarts voor vissen. Als de vissen uitzichtloos ziek zijn en lijden, dan kies je beter voor [euthanasie](#). Let op als je medicatie geeft: verwijder altijd eerst de actieve kool uit de filter want anders haalt die de medicatie uit het water. Na een medicijnenkuur ververs je een deel van het water en filter je over actieve kool om de laatste restjes medicatie te verwijderen. Hou er rekening mee dat sommige medicijnen dodelijk zijn voor garnalen of kreeften.

De meest voorkomende ziektes en aandoeningen zijn:

- **Vinrot**
Symptomen: de randen van de vinnen vervallen, ze hebben vaak witte randen. De vinnen worden steeds korter. Let goed op of er geen andere vissen aan de vinnen bijten.
Vaak is dit een gevolg van een te lage watertemperatuur. Verhoog de temperatuur en behandel met geschikte medicatie volgens het advies van je dierenarts.
- **Witte stip**
Symptomen: de vis heeft letterlijk witte stippen op de schubben en vinnen staan. Vaak zijn ze lusteloos en eten weinig.
Vaak zijn slechte leefomstandigheden de oorzaak van een uitbraak. Verbeter de waterkwaliteit en behandel met geschikte medicatie volgens het advies van je dierenarts.
- **Parasitaire huidinfecties bv. *Ichtyobodo/Costia***
Symptomen: huidvertroebeling, lusteloosheid, knijpen met de vinnen, donkere kleur, moeilijke ademhaling
Deze aandoening wordt veroorzaakt door een zeer kleine, boonvormige parasiet die zich op de huid en kieuwen vasthecht. Hij veroorzaakt veel schade, waardoor secundaire bacteriële infecties optreden. Behandelen kan met zout en kopersulfaat.
- **Vistuberculose, Vis-TBC, VisMycobacterium of VisMB**
Symptomen: wonden die niet genezen, een opgeblazen vis, afstaande schubben, builen over het hele lichaam, regelmatige sterfte van een vis terwijl de omstandigheden goed zijn.
Laat de diagnose stellen door een dierenarts. Vistuberculose kan niet afdoend behandeld worden. Het beste is de vis [op een snelle manier uit zijn lijden te verlossen](#). Vis-TBC kan een chronisch probleem vormen eens je het in je aquarium hebt. Het is bijna niet weg te krijgen zonder het aquarium volledig leeg te halen en opnieuw te beginnen. Vaak is de beste oplossing om de omstandigheden optimaal te houden, zodat de overblijvende vissen voldoende weerstand kunnen bieden. Ze kunnen dan nog lange tijd gezond blijven.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Modderkruipers zijn interessante vissen, maar ze zijn gevoelig voor watervervuiling. Sommige soorten kunnen in een gezelschapsaquarium gehouden worden. Voordat je de vissen koopt, zijn er een aantal punten om over na te denken:

- Heb je een geschikt aquarium voor de soort die je wil houden?
- Zijn eventuele [medebewoners](#) in het aquarium compatibel met deze soort?
- Kan er iemand de vissen verzorgen als je op [vakantie](#) bent?
- Kan je, afhankelijk van de soort, enkele jaren voor de vissen zorgen?
- Weet je of de gekozen soort liever alleen of in groep wordt gehouden?
- Weet je hoe je een aquarium moet [onderhouden](#)?
- Wil je 30 euro per maand betalen voor elektriciteit, water en voer?

Alvorens vissen te gaan kopen moet het aquarium opgestart zijn. De [filter](#) heeft tijd nodig om goed te gaan werken. [Start je aquarium](#) minstens enkele weken op **voordat** je vissen gaat kopen.

De meeste soorten zijn gemakkelijk verkrijgbaar in dierenwinkels en aquariumspeciaalzaken. Wil je speciale soorten vissen, koop dan vissen aan via een aquariumclub of een vereniging van liefhebbers. Koop alleen vissen die er gezond uitzien, met gladde vinnen, een heldere glans en blinkende ogen. Koop alleen vissen als je zeker weet hoe je ze moet verzorgen en dat ze in je aquarium passen. Als je bij een handelszaak koopt, dan is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van de dieren.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij de Dienst Dierenwelzijn op het [Meldpunt verwaarloosde of mishandelde dieren](#).

[Lees alles over de aankoop het transport en de introductie van nieuwe vissen in het aquarium.](#)

7 KOSTEN

Een modderkruiper kost 2 tot 15 euro per vis. De maandelijkse [kosten](#) zijn ongeveer 30 euro, inclusief het voer, filterwatten en de hogere water- en elektriciteitsrekening.

De aankoop van het aquarium en toebehoren zijn een eenmalige investering.

Richtprijzen voor een zoetwateraquarium met toebehoren

Aquarium volgens lengte, inclusief toebehoren	Kostprijs
40 cm	Vanaf 50 euro
60 cm	Vanaf 65 euro
80 cm	Vanaf 120 euro
100 cm	Vanaf 220 euro
120 cm	Vanaf 290 euro
150 cm	Vanaf 500 euro

[Meer informatie over de kostprijs van een zoetwateraquarium.](#)

Postadres

Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn